

Seimo nariai balsavo prieš pasaulio lietuviams svarbius įstatymų pakeitimus

Kovo 20 d. LR Seimo nariai balsavo prieš dviejų pasaulio lietuviams aktualių klausimų sprendimą. Rytiniame posėdyje buvo nuspręsta neištraukti svarstymo dėl LR Pilietybės įstatymo pakeitimų į Seimo pavasario sesijos darbų programą, o vakariniame nubalsuota prieš Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo konstituciniame įstatyme pakeitimus, kurie palengvintų Pasaulio lietuvių vienmandatės apygardos išsaugojimą. Kovo 25 d. Seimo nariai dalyvaus dar dviejuose užsienio lietuviams aktualiose balsavimuose.

Ana Vengrovskaja

Pasauliolietuvis.lt

Abu įstatymų projektus siūlė Pasaulio lietuvių apygardoje 2024 m. rinkimuose išrinkta konservatorė Dalia Asanavičiūtė.

Dauguma balsavusiųjų „prieš“ buvo iš valdančiosios Lietuvos socialdemokratų partijos ir „Nemuno aušros“ frakcijos. Nei vieno balso „už“ nebuvo sulaukta iš Lietuvos valstiečių, žaliųjų ir Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos narių.

„Už“ daugiausiai pasisakė Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratai, Liberalų sąjūdžio frakcija, Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“.

Nemažai įvairioms partijoms priklausančių Seimo narių balsavimuose nedalyvavo, kas taip pat galėjo nulemti pasaulio lietuviams nepalankius balsavimo rezultatus.

Vienintelis „Nemuno aušros“ narys, balsavęs „už“ abiejuose balsavimuose, buvo naujasis Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkas Karolis Neimantas.

Projektus siūlusi D. Asanavičiūtė mano, kad projektai galimai nebuvo palaikyti dėl to, kad buvo pasiūlyti opozicijos.

„Situacija tokia, kad žodžiais diaspora myli ir ji reikalinga, o darbais – ne. Bus aišku antradienį. Ar antradienio balsavimuose bus palaikyti kiti projektai? Bus projektas dėl Pasaulio lietuvių dienos įtraukimo į Dainų švenčių sąrašą, kitas – dėl pensijų perkėlimo, kai žmogus išvažiuoja iš Lietuvos. Matysime, ar bus nepalaikoma iš principo tik dėl to, kad tai yra opozicijos teiktas projektas, ar nėra intereso ir sutelktų žmonių pozicijos pusėj palaikyti diasporos klausimus“, – Pasauliolietuvis.lt komentavo D. Asanavičiūtė.

Lietuva ir toliau praras piliečius

[LR Pilietybės įstatymo straipsnių pakeitimų projekte](#) buvo numatyta apsunkinti pilietybės netekimo procesą. Šiuo metu pilietybės netenka apie 1000 lietuvių per metus. Dažnai apie tai jie net nesužino – pagal galiojančius įstatymus, LR pilietybės žmogus netenka tuo pat metu, kai priima kitos šalies pilietybę.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Dalia Henke sako apgailestaujanti, kad tautos išrinktieji neatsižvelgė į daugiau nei milijono Lietuvos piliečių nuomonę, kurią jie išreiškė pernai vykusio referendumo metu.

„Apmaudu ir, drįsčiau teigti, kad kenkia Lietuvos Respublikos interesams, kai gimimu gauta Lietuvos pilietybė nuo 2006 metų atimama paprasta administracine tvarka. Tai nutinka, jeigu asmuo įgyja kitos, net Lietuvai draugiškos šalies pilietybę. 1992 metais Lietuva buvo Respublika su 3,7 mln. gyventojų, o 2025 metais – geriausiu atveju tik su 2,7 mln.

Per paskutinį referendumą Lietuvos piliečių išsakyta nuomonė, su daugiau nei 1 mln. balsų „už“, turėtų paskatinti dabartinius Seimo narius atsižvelgti į piliečių valią ir skirti daugiau pastangų sprendžiant šią seną problemą. Labai tikiuosi, kad netolimoje ateityje bus išsamiai ir rimtai pasiruošta šiam klausimui ir pagaliau rastas sprendimas, kuris stiprins Lietuvą ir saugos kiekvieną pilietį“, – sako PLB pirmininkė.

Dalia Henke. Arūno Sartanavičiaus nuotr.

Į Seimo darbų programą siūlytame įtraukti projekte numatyta, kad Lietuvos Respublikos pilietis, įgijęs kitos valstybės pilietybę, privalėtų apie tai pranešti per 5 metus (šiuo metu piliečiai turi tai padaryti per 2 mėnesius).

Projektas numato į įstatymą įtraukti sąlygą, kad šalies institucijos, prieš priimant sprendimą dėl Lietuvos Respublikos pilietybės netekimo asmeniui įgijus kitos valstybės pilietybę, turėtų įvertinti ar jos netekimo pasekmės nebus neigiamos Lietuvos interesams. Sprendimą dėl pilietybės netekimo priimtų Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras ir Lietuvos Respublikos Prezidentas Pilietybės komisijos teikimu.

Įstatymo projektas taip pat numato moratoriumą (iki 2029 m. gruodžio 31 d.) pilietybės neteikimui įgijus kitos valstybės pilietybę, išskyrus kuomet asmuo įgijo priešiškos Lietuvai ar jos strateginiams partneriams valstybės pilietybę ir neturi teisės turėti daugybinę pilietybę įstatymo numatyta tvarka.

Už įstatymo projekto įtraukimą į Seimo darbo sesiją balsavo 38 parlamentarai, 42 pasisakė prieš, 18 susilaikė. Kaip balsavo kiekvienas Seimo narys galite matyti [čia](#). Prieš balsuojant, išskyrus jį siūliusią D. Asanavičiūtę nei už nei prieš nepasisakė nei vienas kitas Seimo narys.

Visą rytinį posėdį galite stebėti [Seimo Youtube kanale](#):

D. Asanavičiūtė nuogaštauja, kad projektui nepavyko patekti į Seimo pavasario sesijos darbų programą. Pasak jos, jei Seimo nariams jis atrodė netinkamas, diskutuojant galima buvo pasiekti kompromisą.

„Galbūt kažkam projektas atrodo per drąsus – galima kažką nuimti, pakeisti. Diskusijos Seime tam ir reikalingos, kad būtų išgrynintas ir paruoštas tinkamas variantas. Retai pirminis Seimui pateiktas balsuoti variantas būna tobulas. Galime diskutuoti, dėti, priimti kompromisinį variantą ir išeiti su naudingiausiu pasaulio lietuviams įstatymu, kuris padėtų bent kažkurį laiką išgelbėti mūsų žmones nuo pilietybių atėmimo, bet matome, kad net diskusijos nebuvo. Man tai buvo parodymas, kad klausimas uždarytas ir nėra čia net apie ką kalbėti.

Antradienį darbotvarkei pateiksiu dar kelis mūsų užsienyje gyvenantiems žmonėms svarbius klausimus, ir tada jau balsavimas parodys, ar vis dėlto rūpi

žmonės, esantys užsienyje. Gal vakar buvo tik atsitiktinumas ir nusistatymas prieš pilietybės išsaugojimą, o gal pamatysime, kad pasaulio lietuviai visiškai išbraukti iš prioritetų sąrašo“, – penktadienį sakė Seimo narė.

Pasaulioleituvis.lt kreipėsi į dvi Seimo ir LRS ir PLB komisijos nares – socialdemokrates Vaidą Antanavičienę ir Jurgitą Šukevičienę su prašymu pakomentuoti jų sprendimą balsuoti prieš LR Pilietybės įstatymo pakeitimus, tačiau atsakymų nesulaukė.

Kriterijai pasaulio lietuvių apygardai išliks griežti

Nuo 2020 m. lietuviai užsienyje balsuoja Pasaulio lietuvių apygardoje. Ar ji išliks lemia rinkėjų aktyvumas. Šiuo metu apygardos išlikimui taikomi griežtesni reikalavimai, nei Lietuvoje esančioms apygardoms.

Tam, kad apygarda išliktų, užsienyje Seimo rinkimuose turi balsuoti 1,1 nuo vidutinio rinkėjų visose vienmandatėse rinkimų apygardose skaičiaus. [Įstatymo projektu](#) norėta koeficientą sumažinti iki 0,9.

Per Seimo posėdį už įstatymą pasisakę Seimo nariai (D. Asanavičiūtė, liberalas Andrius Bagdonas) argumentavo ir tuo, kad užsienyje balsuoti yra žymiai sudėtingiau nei Lietuvoje dėl nedidelio balsavimo punktų skaičiaus (daugumoje valstybių tai yra tik Lietuvos Ambasada toje šalyje), be to, paštu išsiųsti bilieteniai dažnai adresatus pasiekia per vėlai arba nepasiekia.

Už įstatymo projektą balsavo 34, prieš – 45, 17 susilaikė. Kaip balsavo kiekvienas Seimo narys galite matyti [čia](#).

Visą vakarinį posėdį galite stebėti [čia](#):

„Šitas balsavimas aiškiai parodė, kad užsienio apygarda neįdomi, kad jos nesupranta. Kadangi sudaryta viena užsienio apygarda, Lietuvoje apygardų skaičius sumažėjo. Didžiajai daugumai Seimo narių tai nėra naudinga, nes Pasaulio lietuvių apygardos jie nesupranta, jos neapvažiuosi, kaip nuvažiuavęs į kokias Biržų šventes“, – sakė TS-LKD narė.

D. Asanavičiūtė | Asmeninio archyvo nuotr.

Pasak prieš Rinkimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo konstituciniame įstatyme pakeitimus balsavusios Lietuvos socialdemokratų partijos narės Jūratės Zailskienės, kad Pasaulio lietuvių apygarda išliktų nereikia mažinti kartelės, o skatinti užsienio lietuvius aktyviai balsuoti.

„Manau, kad mūsų visų noras ir tikslas – kad kuo daugiau užsienyje gyvenančių lietuvių dalyvautų rinkimuose. Ir turime dėl to padirbėti, o ne mažinti apygardos kartelės. Turime kviesti, skatinti, šviesti užsienio lietuvius, maksimaliai sudaryti tinkamas sąlygas, kad balsuotojų skaičius didėtų, neišbalansuojant rinkimų sistemos. Juk jei balsuotų vis daugiau užsienio lietuvių, nebūtų jokios problemos dėl Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo konstituciniame įstatyme numatyto apygardų sudarymo procento.

Darydami tokias lengvatas, kokias siūlė Seimo narė Dalia Asanavičiūtė, mes tikrai neskatintume užsienio lietuvių aktyviau dalyvauti Lietuvos politiniame ir visuomeniniame gyvenime“, – Pasauliolietuvis.lt komentavo socialdemokratė, naujosios kadencijos LRS ir PLB komisijos narė.

Seimo narė Jūratė Zailskienė | Asmeninio archyvo nuotr.

PLB pirmininkė D. Henke siūlo sprendimus priimantiems Seimo nariams atkreipti dėmesį į balsavimo Lietuvoje ir užsienyje skaičius.

„Dabartinės Rinkimų kodekso nuostatos, taikomos užsienyje balsuojantiems Lietuvos piliečiams, yra diskriminacinės. Dabar vieni piliečiai turi vienokias teises, kiti – kitokias. Kodėl LR Konstitucija neužtikrina visiems vienodų teisių dalyvauti rinkimuose? Gal jau atėjo laikas Konstituciniam Teismui išaiškinti, ar tokia tvarka nepažeidžia Konstitucijos? 2024 metų Seimo rinkimų rezultatai kalba patys už save: užsienyje balsavo 29 507 piliečiai, kas yra ženkliai daugiau nei didžiausioje apygardoje Lietuvoje (22 058) ir dvigubai daugiau nei mažiausioje – 12 363! Registruotų balsuotojų užsienyje buvo 52 395 – ženkliai daugiau nei didžiausioje apygardoje Lietuvoje (36 391) ir beveik dvigubai daugiau nei mažiausioje (29 464). Skaičiai kalba patys už save“, – apgailestauja D. Henke.

Projektas „Pasaulio Lietuva.“

Jei norėtumėte publikuoti straipsnį prašome nekeisti straipsnio pavadinimo, nurodyti informacijos šaltinį, autorių ir projekto pavadinimą.

MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

2025 M. SUTEIKĖ 4 TŪKST.
EURŲ PARAMĄ PLB PROJEKTUI
„PASAULIO LIETUVA“